

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันปี ๒๕๕๕
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. สถานการณ์

สถานการณ์ไฟป่าที่ผ่านมา

๑. สภาพภูมิอากาศ ในช่วงตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๓ บริเวณประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนทั่วไปกับมีอากาศร้อนจัดหลายพื้นที่ ส่งผลให้อุณหภูมิเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยสูงกว่าค่าปกติในทุกภาค โดยเฉพาะภาคเหนือสูงกว่าค่าปกติถึง ๒ องศาเซลเซียส และหลายพื้นที่มีอุณหภูมิสูงสุดกว่าสถิติเดิมที่เคยตรวจวัดได้ ส่วนปริมาณฝน โดยรวมตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๓ ต่ำกว่าค่าปกติในเกือบทุกพื้นที่ โดยเฉลี่ยทั้งประเทศต่ำกว่าปกติ ๓๗ เปอร์เซ็นต์ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติ ๑.๔ องศาเซลเซียส

๒. เชื้อเพลิง จากการเก็บข้อมูลเชื้อเพลิงของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าทั่วประเทศพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ ปริมาณเชื้อเพลิงสะสมในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าทุ่งหญ้า เฉลี่ยรายเดือนเท่ากับ ๘๓๖.๑๙, ๗๙๔.๑๒ และ ๑,๘๓๗.๙๒ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเชื้อเพลิงเฉลี่ยรายเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ เท่ากับ ๒๓.๘๐, ๑๗.๒๗ และ ๒๘.๑๔ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ ปริมาณเชื้อเพลิงสะสมในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าทุ่งหญ้า เฉลี่ยรายเดือนเท่ากับ ๗๕๖.๐๖, ๗๒๘.๑๗ และ ๒,๗๔๑.๗๙ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ซึ่งเชื้อเพลิงในป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณมีปริมาณลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเชื้อเพลิงเฉลี่ยรายเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ เท่ากับ ๙.๕๘, และ ๘.๒๔ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ มีเพียงในป่าทุ่งหญ้าที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ๔๙.๑๘ เปอร์เซ็นต์

๓. หมอกควัน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๓) ได้เกิดวิกฤติการณ์ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน แพร่ และน่าน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน โดยตรวจพบการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM ๑๐) ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง อยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐาน ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยว โดยสาเหตุมาจากการเผาวัชพืช เศษวัสดุการเกษตร เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกในเรือกสวน ไร่ นา ทุ่งนอก และในพื้นที่ป่า การจุดไฟเผาป่าเพื่อวัตถุประสงค์บุกรุก ยึดถือ ครอบครองพื้นที่ป่า ลำสัตว์ ไร่ ไร่ เก็บหาของป่า

สำหรับสถานการณ์หมอกควันในประเทศไทย ปี ๒๕๕๓ นั้นเป็นปีที่เกิดวิกฤติหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนครั้งรุนแรง โดยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ตรวจพบปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM ๑๐) อยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐานในหลายพื้นที่ และเข้าสู่ระดับวิกฤติในช่วงวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยเฉพาะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง สูงสุด ณ เวลา ๐๙.๐๐ น. เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๓ มีค่าเท่ากับ ๕๑๘.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เกินเกณฑ์มาตรฐานมากกว่า ๔ เท่า และเป็นค่าสูงสุดในรอบ ๒๐ ปี นับแต่เริ่มมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในประเทศไทย (มาตรฐานค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของฝุ่นขนาดเล็ก (PM ๑๐) ไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

๔. การเกิดไฟฟ้า สถิติในสิบปีประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ มีการดับไฟป่ารวมทั้งสิ้น ๒,๓๙๐ ครั้ง พื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ทั้งหมด จำนวน ๒๔,๘๓๕.๑ ไร่ รายละเอียด ดังนี้

๔.๑ ภาคเหนือ มีการดับไฟป่า ๑,๑๖๗ ครั้ง จำนวนพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ ๗,๕๓๓.๑ ไร่ ซึ่งจำนวนการดับไฟป่าและพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ลดลงจากสิบปีประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ เท่ากับ ๓,๐๓๑ ครั้ง และ ๒๔,๘๔๑ ไร่

๔.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการดับไฟป่า ๘๐๖ ครั้ง จำนวนพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ ๑๐,๓๒๑ ไร่ ซึ่งจำนวนการดับไฟป่าและพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ลดลงจากสิบปีประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ เท่ากับ ๗๕๔ ครั้ง และ ๑๐,๑๑๑.๑ ไร่

๔.๓ ภาคกลางและภาคตะวันออก มีการดับไฟป่า ๔๑๐ ครั้ง จำนวนพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ ๖,๓๘๙ ไร่ ซึ่งจำนวนการดับไฟป่าและพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ลดลงจากสิบปีประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ เท่ากับ ๑๖๕ ครั้ง และ ๖๕๒ ไร่

๔.๔ ภาคใต้ มีการดับไฟป่า ๗ ครั้ง จำนวนพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ ๕๙๒ ไร่ ซึ่งจำนวนการดับไฟป่าและพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ลดลงจากสิบปีประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ เท่ากับ ๔๓๒ ครั้ง และ ๒๑,๐๖๙.๕ ไร่

คาดการณ์สถานการณ์ไฟป่า ปี ๒๕๕๕

กรมอุตุนิยมวิทยาคาดหมายลักษณะอากาศช่วงกลางเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ ฤดูหนาวจะเริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยในปีนี้อาจคาดว่า ประเทศไทยตอนบนจะมีอากาศหนาวเย็นกว่าปีที่แล้ว และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับค่าปกติ ช่วงที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุดจะอยู่ในช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม และฤดูหนาวปีนี้ จะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ส่วนภาคใต้จะมีอากาศเย็นในบางวันโดยเฉพาะตอนบนของภาค และในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคมจะมีฝนตกชุกหนาแน่นกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากได้ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป

จากการเฝ้าติดตาม ปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา พบว่า มีความเป็นไปได้ที่จะอยู่ในภาวะปกติ หรืออาจจะกลับไปเป็นภาวะลานีญาได้อีกในช่วงปลายปีถึงต้นปีหน้า

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ และเชื้อเพลิงที่สะสมเป็นปริมาณมากกว่าปีที่ผ่านมาจะส่งผลให้การเกิดไฟป่าในแต่ละครั้งมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และสืบเนื่องจากความผันผวนอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนของสภาพภูมิอากาศโลกอันเป็นผลเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน ทำให้การคาดการณ์สภาวะอากาศและสถานการณ์ไฟป่าในระยะยาวทำได้ยากมาก จึงจำเป็นต้องติดตามสภาพภูมิอากาศอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง และเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ไฟป่า โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษและพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง

อนึ่ง ในส่วนของปัญหาการเกิดมลภาวะจากหมอกควันไฟนั้น ขึ้นอยู่กับความผันผวนของสภาพอากาศเป็นสำคัญ หากมีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมพื้นที่เป็นเวลานานจนผิดปกติ เหมือนในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๒ และช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมามาก ซึ่งส่งผลให้เกิดสภาวะที่เรียกว่า Subsidence inversion กักควันและโอโซนที่ร้อนจนไม่สามารถลอยขึ้นไปสู่บรรยากาศที่สูงขึ้นไปได้ ทำให้ควันไฟกระจายคลุ้งอยู่ใกล้ระดับพื้นดินเกิดเป็นปัญหาหมอกควัน ย่อมเกิดปัญหา

มลภาวะจากหมอกควันตามมาอย่างแน่นอน ไม่ว่าจะช่วงนั้นจะเป็นช่วงต้น กลาง หรือปลายของฤดูไฟป่า และไม่ว่าสถานการณ์ไฟป่าจะมีความรุนแรงมากน้อยเพียงใดก็ตาม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ไฟป่าปี ๒๕๕๕ และเป็นการป้องกันการเกิดวิกฤติมลภาวะหมอกควันไฟ

๒.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษโดยเฉพาะพื้นที่รอบเขตพระราชฐาน

๒.๓ เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียที่เกิดจากภัยของไฟป่าทั่วประเทศ

๓. พื้นที่จังหวัดที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับพื้นที่ที่มีความสำคัญและเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ๓ ระดับ (จากจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้จำนวน ๖๕ จังหวัด) โดยจำแนกตามลักษณะเชื้อเพลิงในแต่ละสภาพป่า ดังนี้

๓.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง จำนวน ๒๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ น่าน ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา เลย สกลนคร อุตรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช และนราธิวาส

๓.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าปานกลาง จำนวน ๒๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว ชุมพร และสุราษฎร์ธานี

๓.๓ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าต่ำ จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ตรัง ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา และสตูล

๔. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๗๓ ล้านไร่ แบ่งออกเป็น

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายหลัก พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒๑.๒๕ ล้านไร่ ตามแผนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายรอง พื้นที่ป่าอนุรักษ์นอกเหนือจากพื้นที่ป่าข้อ ๔.๑ อีกจำนวน ๕๑.๗๕ ล้านไร่

๕. มาตรการควบคุมไฟป่าที่เกี่ยวข้องและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๕.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๔๗

๕.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๔๘

๕.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนกรณี สถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

๕.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การดำเนินการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยปี ๒๕๕๒ และ มาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

๕.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการควบคุมการเผาในที่ โล่งและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน

๕.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง รายงานสถานการณ์ไฟฟ้า และการบุกรุกพื้นที่ป่าที่ควนเค็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันปี ๒๕๕๕

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๑. ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์</p> <p>๑.๑ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟฟ้าเชิงรุก</p> <p>ให้หน่วยงานควบคุมไฟฟ้าทุกแห่ง ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑) จัดหน่วยประชาสัมพันธ์ออกไปพบปะประชาชนในลักษณะเคาะประตูบ้าน เทศกาลงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน การใช้รถยนต์ติดเครื่องขยายเสียงทำการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าและพื้นที่ทั่วไป อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒) เผยแพร่ความรู้ในรูปของการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม การจัดนิทรรศการ ให้การศึกษา แจกจ่ายเอกสารและสิ่งตีพิมพ์</p> <p>๓) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ โดยบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า</p> <p>๔) รณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการป้องกันไฟฟ้า การแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การระมัดระวังอันตรายจากไฟฟ้า และผลกระทบจากไฟฟ้า โดยเฉพาะผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และการท่องเที่ยว</p> <p>๕) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ตั้งเว้นการจุดไฟใกล้บริเวณแนวเขตป่า</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๒. การป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน</p> <p>๒.๑ การเตรียมความพร้อมสำหรับการควบคุมไฟฟ้า</p> <p>๑) จำแนกพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้า</p> <p>จัดทำแผนที่จำแนกพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้า ๓ ระดับ ตามประเภทป่าและสถิติการเกิดไฟฟ้า เพื่อติดตั้งไว้ประจำหน่วยงานสำหรับการวางแผน ปฏิบัติงานควบคุมไฟฟ้า</p> <p>๒) ประกาศจังหวัดกำหนดเขตควบคุมไฟฟ้า</p> <p>ประสานผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือออกประกาศจังหวัดกำหนดเขตควบคุมไฟฟ้า และมาตรการในเขตควบคุมไฟฟ้าในแต่ละจังหวัด พร้อมประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประกาศจังหวัดในช่วงฤดูไฟป่าอย่างต่อเนื่อง (โดยให้เสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกประกาศจังหวัดก่อนฤดูไฟป่าทุกปีและส่งสำเนาประกาศจังหวัดดังกล่าวให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบด้วย)</p>	<p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๓) แผนระดมพลดับไฟฟ้า</p> <p>๓.๑) ให้หน่วยงานควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ ดำเนินการจัดทำแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ (ภาคผนวกที่ ๑) เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน</p> <p>๓.๒) ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา ดำเนินการจัดทำแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง และวิกฤต (ภาคผนวกที่ ๒-๓) ส่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ พร้อมทั้งดำเนินการร่วมฝึกซ้อมระดมพลดับไฟฟ้าของแต่ละสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ร่วมกับสำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ข้างเคียง</p> <p>๔) การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานดับไฟฟ้า</p> <p>ดำเนินการจัดเตรียมและบำรุงรักษายานพาหนะ อุปกรณ์ดับไฟฟ้า และวิทยุสื่อสาร ให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้ปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา และให้จัดตั้งจุดรับแจ้งเหตุการณ์เกิดไฟฟ้าในบริเวณทางเข้าออกของหน่วยงานหรือบริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่าย พร้อมแจ้งเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p> <p>๕) การตรวจหาไฟ</p> <p>ให้เจ้าหน้าที่ตรวจหาไฟอย่างเข้มข้น โดยการจัดชุดลาดตระเวนเดินเท้า ใช้ที่สูงหรือหอคูไฟ ใช้นานพาหนะ หรือในบางพื้นที่อาจใช้อากาศยาน ในการลาดตระเวนตรวจหาไฟและตรวจปราบปรามการลักลอบจุดไฟเผาป่าในพื้นที่</p> <p>๖) การลาดตระเวนตรวจปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>กำกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กวดขันตรวจตรา ลาดตระเวนดูแลป้องกันและปราบปรามการบุกรุกแผ้วถางทำลาย ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างเข้มข้น รวมทั้งควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง กรณีที่พบการบุกรุกในพื้นที่ให้ดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด</p> <p>๗) เพิ่มมาตรการอย่างเข้มงวดตามเส้นทางในป่า</p> <p>ให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุกแห่ง เพิ่มมาตรการอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันและดับไฟฟ้าตามเส้นทางตรวจการณ์หรือเส้นทางท่องเที่ยวในป่า เช่น ติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ระมัดระวังกิจกรรมที่ต้องใช้ไฟในป่า หรือตั้งด่านตรวจชั่วคราว เข้มงวดการใช้เส้นทางที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟฟ้า จัดกำลังเตรียมพร้อมดับไฟฟ้า รวมทั้งให้ดำเนินการปิดเส้นทางล่าลง เพื่อควบคุมและตรวจสอบมิให้มีการลักลอบใช้เส้นทางเพื่อเข้าไปจุดไฟ ตัดไม้ และล่าสัตว์ ในพื้นที่</p>	<p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๘) การปฏิบัติงานช่วงฤดูแล้งและเทศกาล ให้หัวหน้าหน่วยงานอยู่ปฏิบัติงานประจำ ณ ที่ตั้งในพื้นที่รับผิดชอบ และหากมีความจำเป็นต้องเดินทางออกนอกพื้นที่ ให้ขออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดทุกครั้ง</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๙) การหาข่าวในพื้นที่ ประสานผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่เพื่อหาข่าวบุคคลที่บุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ลำสัตว์ หาชองป่าและเผาป่าเป็นประจำ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจหรือให้คำแนะนำหรือดำเนินคดีตามกฎหมาย</p>	<p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๑๐) ควบคุมการเผาพื้นที่การเกษตรกรรม โดยชี้แจงทำความเข้าใจและขอความร่วมมือในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกจากเดิมที่ใช้วิธีการเผาเป็นวิธีการไถกลบวัชพืชแทน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงควบคุมการเผาในเขตชุมชน และสองข้างทาง</p>	<p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๒.๒ ติดตามความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ติดตามความผันผวนของสภาพอากาศ อันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน (Global Warming) ซึ่งอาจมีผลทำให้อากาศแปรปรวนเกิดความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมพื้นที่เป็นเวลานานจนมืดปกติ จนทำให้เกิดวิกฤติหมอกควันไฟปกคลุมพื้นที่อย่างหนาแน่นและต่อเนื่องอีก</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๒.๓ ศูนย์ข้อมูลด้านวิชาการไฟป่า ๑) รวบรวมข้อมูลวิชาการไฟป่า กิจกรรมควบคุมไฟป่า ข่าวไฟป่า สถิติด้านไฟป่า ติดตามดัชนีการเกิดไฟป่า (Fire Weather Index) เพื่อเป็นข้อมูลเตรียมพร้อมในการวางแผนปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า และการพยากรณ์สถานการณ์ไฟป่าเพื่อแจ้งแก่ประชาชน ส่วนราชการ และองค์กรทุกภาคส่วนว่าหากเกิดไฟไหม้ป่าขึ้นแล้วจะมีระดับความรุนแรงเพียงใด ตลอดจนให้ระมัดระวังการใช้ไฟในพื้นที่ป่า สำหรับหน่วยงานภาคสนามให้จัดทำดัชนีการเกิดไฟป่า (Fire Weather Index) เพื่อติดตั้งไว้หน้าที่ทำการหน่วยงานภาคสนามทุกหน่วย ๒) ให้บริการสายด่วน ๑๓๖๒ สำหรับแจ้งข่าวไฟป่าและด้านอื่นๆ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๒.๔ ติดตามข้อมูลจุดความร้อนบนพื้นผิวโลก (Hotspots) ตรวจติดตาม Hotspots จากดาวเทียม Terra และ Aqua แล้วประมวลผลในระบบ GIS เพื่อแจ้งข้อมูลการเกิดและพิกัดของไฟทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เกษตรกรรม ส่งให้หน่วยงานภาคสนามผ่านทาง E-mail เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและดำเนินการควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบ</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า</p>

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๓. ยุทธศาสตร์การจัดการเชื้อเพลิง</p> <p>๓.๑ การจัดทำแนวกันไฟ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อตัดความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความสำคัญและสอดคล้องต่อการเกิดไฟป่า โดยบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร ประชาชน ทุกภาคส่วน</p> <p>๓.๒ ลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยการนำวัชพืชในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า มาเพิ่มมูลค่าโดยการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง ทำเป็นวัสดุเพื่อเพิ่มความร่วนซุยให้แก่ดิน ทำปุ๋ยหมัก หรือทำของประดับตกแต่ง เป็นต้น สำหรับภาคการเกษตรให้ส่งเสริมการนำเศษสิ่งเหลือจากเกษตรกรรม มาดำเนินการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>๓.๓ การชิงเผาจัดการเชื้อเพลิงในทางวิชาการ ด้วยการเผาตามกำหนด (Prescribed Burning) ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา - สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา
<p>๔. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่า</p> <p>๔.๑ สร้างและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่า ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนภารกิจการควบคุมไฟป่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) หรือหมู่บ้านและการควบคุมไฟป่าของชุมชน</p> <p>๔.๒ จัดกิจกรรมเสวนา/เวทีเครือข่ายเพื่อระดมความคิดเห็นในการวางกฎ กติกา ของชุมชน และรวมไปถึงกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันของชุมชน</p> <p>๔.๓ จัดทำ MOU ระดับท้องถิ่น โดยหน่วยงานในระดับพื้นที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดทำบันทึก MOU ในด้านการแก้ไขปัญหไฟป่า</p> <p>๔.๔ การฝึกอบรม</p> <p>๑) ดำเนินการให้ความรู้และทักษะการควบคุมไฟป่ากับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง เพื่อให้มีความพร้อมในการควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>๒) ประสานจังหวัด หน่วยงานราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สนับสนุนการจัดฝึกอบรม ทหาร ตำรวจ พลเรือน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัครป้องกันไฟป่า (อส.ฟป.) หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในการเตรียมพร้อมเพื่อดับไฟป่าในพื้นที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา - สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๔.๕ ป้องกันการเกิดไฟฟ้าจากสองข้างทาง ประสานกับหน่วยงานกรมทางหลวง หรือหน่วยงานรับผิดชอบเส้นทางหลวงที่ติดเขตป่า กำหนดมาตรการป้องกันการเกิดไฟฟ้าจากริมทางหลวงแล้วลุกลามเข้าป่า</p> <p>๔.๖ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยให้ราษฎรในพื้นที่มีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลให้การเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าลดน้อยลง และลดการเกิดไฟฟ้า</p>	<p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักป้องกันปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๕. ยุทธศาสตร์การดับไฟฟ้า</p> <p>๕.๑ การดับไฟฟ้าเบื้องต้นของหน่วยงานภาคสนามทุกหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - ให้ดำเนินการดับไฟฟ้าในพื้นที่ที่พบเห็น หรือเมื่อได้รับแจ้งเหตุไฟไหม้ป่าให้รีบดำเนินการดับไฟทันที - กรณีสถานการณ์ไฟป่าคาดว่าจะรุนแรงให้ประสานหน่วยงานควบคุมไฟฟ้า และหน่วยงานอื่น ๆ ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ในพื้นที่เข้าไปดำเนินการ</p> <p>๕.๒ การดับไฟฟ้าโดยสถานีควบคุมไฟฟ้า - ให้ดำเนินการดับไฟฟ้าในพื้นที่รับผิดชอบหลักในทันทีที่ตรวจพบหรือได้รับแจ้งเหตุ และในพื้นที่อื่นๆ</p> <p>๕.๓ พื้นที่ที่มีความสำคัญ ให้ดำเนินการจัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟฟ้า ขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ดังนี้</p> <p>๑) กองอำนวยการควบคุมไฟฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) จัดชุดปฏิบัติการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกำลังเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ พร้อมทั้ง ให้สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า จัดชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟฟ้า (หน่วยเสือไฟ) เข้าไปสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) ด้วยอีกทางหนึ่ง</p> <p>๒) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าดอยตุง จังหวัดเชียงราย โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) จัดชุดปฏิบัติการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกำลังเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ พร้อมทั้ง ให้สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า จัดชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟฟ้า (หน่วยเสือไฟ) เข้าไปสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) ด้วยอีกทางหนึ่ง</p>	<p>- สำนักป้องกัน ปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขาทุกสาขา</p> <p>- สำนักป้องกัน ปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่)</p> <p>- สำนักป้องกัน ปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)</p>

ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน	หน่วยปฏิบัติงาน
<p>๕.๔ พื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือ</p> <p>- จัดเตรียมพนักงานดับไฟฟ้า ประมาณ ๑,๔๐๐ นาย โดยสถานีควบคุมไฟฟ้า ๓๑ สถานี และชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟฟ้า (หน่วยเสือไฟ) โดยศูนย์ปฏิบัติการไฟฟ้า จำนวน ๓ ศูนย์ จำนวน ๔๕ นาย สำหรับออกปฏิบัติงานดับไฟฟ้าได้ทันทีที่เกิดเหตุ</p>	<p>- สำนักป้องกันปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓, ๑๕, ๑๖</p>
<p>๕.๕ กรณีเกิดไฟป่ารุนแรงสูง หรือวิกฤติ</p> <p>- ในกรณีที่เกิดไฟป่ารุนแรง หรือเกิดไฟฟ้าในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล ยากลำบากต่อการเข้าถึงและมีความเสี่ยงสูงในการปฏิบัติงาน ได้จัดเตรียมชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟฟ้า (หน่วยเสือไฟ) จำนวน ๑๔ ชุดๆ ละ ๑๕ นาย รวม ๒๑๐ นาย ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษเคลื่อนที่เร็ว สมรรถนะสูง สำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงานกรณีที่เกิดไฟป่ารุนแรงสูง หรือวิกฤติ หรือเกิดไฟฟ้าในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล ยากลำบากต่อการเข้าถึง มีความเสี่ยงสูงในการปฏิบัติงาน หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษทั่วประเทศ</p>	<p>- สำนักป้องกันปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p>
<p>๕.๖ การปฏิบัติงานดับไฟฟ้าตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ รุนแรง และวิกฤติ</p>	
<p>เพื่อให้การปฏิบัติงานดับไฟฟ้าในพื้นที่เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงให้หน่วยงานดำเนินการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนระดมพลดับไฟฟ้า ๓ ระดับ ดังนี้</p>	<p>- สำนักป้องกันปราบปรามและควบคุมไฟฟ้า</p> <p>- สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ และสาขาทุกสาขา</p>
<p>๑) แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ ในสถานการณ์ที่ไฟเพิ่งเกิดและถูกตรวจพบทันที หรือเพิ่งตรวจพบไฟฟ้า โดยไฟได้ลุกลามไปแล้ว เป็นเนื้อที่ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่ ให้หัวหน้าสถานีควบคุมไฟฟ้า ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ (ภาคผนวก ๑)</p>	
<p>๒) แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง ใช้ในสถานการณ์ที่เพิ่งตรวจพบไฟฟ้าโดยไฟได้ลุกลามไปแล้วเป็นเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ไร่ หรือตรวจพบไฟแล้วดับไฟด้วยแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์ปกติ แต่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ภายในเวลา ๓ วัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดเหตุ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง (ภาคผนวก ๒)</p>	
<p>๓) แผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์วิกฤติ ใช้ในสถานการณ์ที่ตรวจพบไฟฟ้า และดับไฟด้วยแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรง แต่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ภายในเวลา ๑๕ วัน ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองอำนาจการดับไฟฟ้า ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์วิกฤติ (ภาคผนวก ๓)</p>	

๖. การขอสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน และประชาชน

การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ หากได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานและประชาชนทั่วไป ดังนี้

๖.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ และรายงานข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ต่อไป
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ อย่างเข้มข้นในช่วงวิกฤตสถานการณ์หมอกควัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เกษตรกร และประชาชนทั่วไป และจัดฝึกอบรมให้นักเรียน นักศึกษา และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน มีจิตสำนึกในการช่วยควบคุมการเผาในที่โล่งอย่างต่อเนื่อง
- กรมป่าไม้ ดำเนินการเร่งรัดการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างต่อเนื่อง

๖.๒ กระทรวงมหาดไทย

- ออกประกาศจังหวัดเพื่อกำหนดเขตควบคุมไฟฟ้า มาตรการควบคุมไฟฟ้า มาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เกษตรกรรม และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
- กรมการปกครอง แจ้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้ควบคุมการเผาในที่โล่งอย่างเคร่งครัด ในช่วงฤดูแล้ง เป็นแกนนำในการรณรงค์ป้องกันไฟฟ้าและขอความร่วมมือจากประชาชนในการงดการเผาเศษกิ่งไม้ ใบไม้ เศษวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่เกษตรและขยะมูลฝอยในชุมชน
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และกำลังพลจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และเครือข่ายอาสาป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าในสถานการณ์รุนแรงและสถานการณ์วิกฤติ โดยให้ประสานการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ดับไฟฟ้าของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่จะต้องรับการถ่ายโอนภารกิจ การควบคุมไฟฟ้า ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจากกรมป่าไม้ ให้ปฏิบัติตามแผนการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง

๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เพื่ออนุญาตให้มีการเผาเศษวัสดุการเกษตรเท่าที่จำเป็นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดไฟลุกลามและส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้าง และมอบหมายให้กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมสนับสนุนการเกษตรปลอดการเผา ส่งเสริมให้เครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรปลอดการเผา โดยให้การสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อให้นำไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจังในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตร โดยการนำไปทำปุ๋ยหมัก หรือทำการไถกลบ แทนการจุดไฟเผา กรมชลประทาน สนับสนุนเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ในกรณีเกิดไฟไหม้ในพื้นที่ป่าพรุ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการทำฝนหลวงเพื่อสร้างความชุ่มชื้นในช่วงฤดูแล้ง

๖.๔ กระทรวงกลาโหม

- สนับสนุนการดับไฟป่าตามแผนระดมพลดับไฟป่าในสถานการณ์รุนแรงและสถานการณ์วิกฤติ โดยใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ และอากาศยานของกองทัพ ในกรณีที่ได้รับการร้องขอ

๖.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สนับสนุนการดับไฟป่าตามแผนระดมพลดับไฟป่าในสถานการณ์รุนแรงและสถานการณ์วิกฤติ โดยใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ และอากาศยานในกรณีที่ได้รับการร้องขอ

๖.๖ กระทรวงคมนาคม

- ให้กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางหลวงทุกสาย ทำการกำจัดวัชพืชในเขตสองข้างทางหลวงอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงฤดูแล้ง และหามาตรการป้องกันการเกิดไฟไหม้พื้นที่สองข้างทางหลวงรวมทั้งทำการดับไฟที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดไฟไหม้ในเขตทางหลวงแล้วลุกลามไปยังเขตพื้นที่ป่าหรือบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งห้ามกำจัดวัชพืชโดยวิธีจุดไฟเผาโดยเด็ดขาด

๖.๗ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศแจ้งเตือนในช่วงฤดูแล้งให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ระมัดระวังการใช้ไฟ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่อุณหภูมิสูง ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำ และกระแสลมแรงเพื่อป้องกันมิให้เกิดไฟป่า

๖.๘ กระทรวงศึกษาธิการ

- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นเตือนให้นักเรียน นักศึกษาทุกระดับได้ตระหนักถึงภัยอันตรายและปัญหาจากไฟป่า พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาไฟป่า

- สอดแทรกความรู้เรื่องการป้องกันไฟป่าในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการป้องกันไฟป่าให้แก่เยาวชนอย่างต่อเนื่อง

๖.๙ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และกำชับ ให้นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ช่วยกันระมัดระวังและป้องกันการเกิดไฟป่าในช่วงฤดูแล้งเป็นพิเศษ

๖.๑๐ กระทรวงการต่างประเทศ

- ประสานงานกับประเทศในอนุภูมิภาคแม่โขง ได้แก่ สหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งในแต่ละประเทศ

๖.๑๑ กระทรวงพลังงาน

- หาวิธีการปรับเปลี่ยนเชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดไฟป่าและเศษสิ่งเหลือใช้จากภาคการเกษตรนำมาปรับเปลี่ยนเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง เพื่อเป็นพลังงานทดแทน ต่อไป

๖.๑๒ กระทรวงสาธารณสุข

- ในการจัดเตรียมอุปกรณ์ทางการแพทย์ เวชภัณฑ์ และบุคลากรให้พร้อมเพื่อช่วยเหลือประชาชนในสถานการณ์วิกฤติหมอกควัน

๖.๑๓ สำนักนายกรัฐมนตรี

- กรมประชาสัมพันธ์ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ในช่วงฤดูแล้งเพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชนงดการจุดไฟเผาป่า ระมัดระวังการใช้ไฟในพื้นที่ป่า การทำแนวกันไฟและควบคุมการเผาพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันมิให้ไฟลุกลามเข้าป่าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดช่วงฤดูไฟป่า ผ่านทางสื่อทุกประเภทของกรมประชาสัมพันธ์

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ มีความพร้อมรับมือสถานการณ์ไฟป่าปี ๒๕๕๕ สามารถควบคุมไฟป่าให้อยู่ในวงจำกัดได้อย่างรวดเร็วก่อนที่ไฟป่าจะลุกลามกลายเป็นสถานการณ์รุนแรงและวิกฤติ
- ๗.๒ สามารถป้องกันการเกิดวิกฤติมลภาวะหมอกควันไฟในอากาศ
- ๗.๓ การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่ารอบพระราชฐาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า
โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ภายใน ๑๓๔๑